

Regnskap 1. kvartal 2018

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	18
Balanse	20
Kontantstrømoppstilling	21
Endring i egenkapital	22
Noter	25
Resultater fra kvartalsregnskapene	50
Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene	51
Egenkapitalbevis	52
Revisjonsberetning	54

Hovedtall

Konsern	Januar - Mars					
	2018		2017		2017	
Resultatsammendrag	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾
Netto renteinntekter	568	1,49	533	1,52	2.225	1,52
Netto provisjons- og andre inntekter	542	1,42	455	1,30	2.005	1,37
Netto avk. på finansielle investeringer	180	0,47	138	0,39	760	0,52
Sum inntekter	1.290	3,38	1.126	3,22	4.989	3,42
Sum driftskostnader	645	1,69	571	1,63	2.369	1,62
Resultat før tap	645	1,69	555	1,59	2.621	1,80
Tap på utlån, garantier m.v.	48	0,13	89	0,26	341	0,23
Resultat før skatt	596	1,56	466	1,33	2.279	1,56
Skattekostnad	131	0,34	99	0,28	450	0,31
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	1	0,00	0	0,00	-1	0,00
Periodens resultat	466	1,22	367	1,05	1.828	1,25
Renter hybridkapital	11		9		33	
Periodens resultat eks. renter hybridkapital	455		358		1.795	
Nøkkeltall	31.3.18		31.3.17		31.12.17	
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	11,2 %		9,4 %		11,5 %	
Kostnadsprosent ²⁾	50 %		51 %		47 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	113.174		104.117		112.071	
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	151.065		140.038		148.784	
Innskudd fra kunder	75.937		70.176		76.476	
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	67 %		67 %		68 %	
Innskuddsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt ²⁾	50 %		50 %		51 %	
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt) ²⁾	7,9 %		8,1 %		8,2 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	8,2 %		9,9 %		13,9 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	152.668		140.061		145.948	
Forvaltningskapital	152.083		142.042		153.254	
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt						
Tapsprosent utlån ²⁾	0,13 %		0,26 %		0,23 %	
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ²⁾	0,19 %		0,15 %		0,19 %	
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ²⁾	0,90 %		0,77 %		0,80 %	
Soliditet						
Kapitaldekningsprosent	18,2%		18,9 %		18,6 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	16,3%		16,7 %		16,6 %	
Ren kjernekapitalprosent	14,6%		14,7 %		14,6 %	
Kjernekapital	15.697		15.149		15.707	
Netto ansvarlig kapital	17.518		17.183		17.629	
Likviditetsdekning (LCR)	162 %		136 %		164 %	
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,3%		7,3 %		7,2 %	
Kontor og bemanning						
Antall bankkontor	48		48		48	
Antall årsverk	1.393		1.362		1.403	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

2) Definert som alternativt resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Egenkapitalbevis (EKB)	31.3.18	31.3.17	31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.14
Egenkapitalbevisbrøk	63,9 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,6 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner) ²⁾	129,38	129,48	129,38	129,64	129,43	129,83
Børskurs	80,90	66,50	82,25	64,75	50,50	58,50
Børsverdi (mill. kroner)	10.464	8.634	10.679	8.407	6.556	7.595
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte) ²⁾	76,53	72,31	78,81	73,35	67,39	62,04
Resultat per EKB, majoritetsandel ²⁾	2,21	1,74	8,71	7,93	6,96	8,82
Utbytte per EKB			4,40	3,00	2,25	2,25
Pris / Resultat per EKB ²⁾	9,16	9,58	9,44	8,17	7,26	6,63
Pris / Bokført egenkapital ²⁾	1,06	0,92	1,04	0,88	0,75	0,94

2) Definert som alternativt resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Styrets beretning

Første kvartal 2018

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

Hovedtrekk første kvartal 2018

- Gode resultater fra bankdrift, datterselskaper og produktselskaper
- Resultatet var 466 millioner kroner og 99 millioner bedre enn i første kvartal 2017. Bedringen skyldes økte driftsinntekter, bedre avkastning på finansielle eiendeler og reduserte tap på utlån
- Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 17 korrigert fra 14,9 prosent til 14,6 prosent, uendret kapitaldekning i løpet av første kvartal
- Betydelig flere kunder og høy vekst innenfor alle produktområder

Overskudd på 466 millioner kroner

- Resultat før skatt 596 millioner kroner (466 millioner)
- Resultat 466 millioner kroner (367 millioner)
- Avkastning på egenkapital 11,2 prosent (9,4 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 14,6 prosent (14,7 prosent)
- Vekst i utlån 7,9 prosent (8,1 prosent) og innskudd 8,2 prosent (9,9 prosent)
- Privatmarkedslån utgjør 66 prosent (65 prosent) av totale utlån
- Tap på utlån og garantier 48 millioner kroner (89 millioner)
- Resultat per egenkapitalbevis 2,21 kroner (1,74). Bokført verdi per egenkapitalbevis 76,53 kroner (72,31)

Resultat 99 millioner kroner bedre enn i første kvartal 2017

SpareBank 1 SMN oppnådde i første kvartal 2018 et resultat før skatt på 596 millioner kroner (466 millioner). Overskuddet er 466 millioner kroner (367 millioner) og avkastning på egenkapitalen 11,2 prosent (9,4 prosent).

Samlede driftsinntekter i første kvartal 2018 utgjorde 1.110 millioner kroner (988 millioner). Det gir en økning på 122 millioner kroner fra året før. Av inntektsveksten kommer 87 millioner kroner fra økt satsing i bankens datterselskaper SpareBank 1 SMN Regnskapshuset og i SpareBank 1 Markets.

Driftskostnadene ble 645 millioner kroner (571 millioner) i første kvartal 2018. Økningen på 74 millioner kroner kommer i sin helhet fra økt satsing i datterselskaper.

Avkastning på finansielle eiendeler var 180 millioner kroner (138 millioner). Av dette var resultatandelen av eierinteresser og tilknyttede selskaper 79 millioner kroner (71 millioner).

Konsernet tapte 48 millioner kroner (89 millioner) på utlån og garantier til kunder. Dette er i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet.

Det var god vekst både i utlån og innskudd siste 12 måneder. Utlånene økte med 7,9 prosent (8,1 prosent) og innskuddene med 8,2 prosent (9,9 prosent).

Ren kjernekapitaldekning var per 31. mars 2018 14,6 prosent (14,7 prosent). Målsatt ren kjernekapitaldekning er 15,0 prosent.

Kursen på bankens egenkapitalbevis (MING) var ved kvartalsskiftet 80,90 kroner (66,50). Det er i 2018 utbetalt et kontantutbytte på 4,40 kroner (3,00) per egenkapitalbevis for 2017.

Resultatet per egenkapitalbevis var 2,21 kroner (1,74). Bokført verdi var 76,53 kroner (72,31) per egenkapitalbevis.

Økte netto renteinntekter

Netto renteinntekter økte med 35 millioner kroner til 568 millioner (533 millioner) i første kvartal 2018. Økningen fremkommer i all hovedsak som følge av økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder.

Risikoprising og oppmerksomhet mot regulatorisk kapitalbruk har gitt forbedrede marginer og arbeidet med dette videreføres i 2018. Bankens sterke vekst viser at banken har markedsriktige priser.

Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har vært økende i 2018 etter en lengre periode med reduksjon. Dette har medført press på utlånsmarginene i første kvartal samtidig som innskuddsmarginen er bedret. Det forventes at denne utviklingen fortsetter i tiden som kommer.

Økte andre inntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte i 2018 med 87 millioner kroner til 542 millioner (455 millioner).

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjonsinntektene for lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde i første kvartal 2018 samlet 103 millioner kroner (76 millioner).

Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er økt med 26 millioner kroner som følge av vekst og forbedrede marginer på boliglån.

Styrking av SpareBank 1 Markets og oppkjøp i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har bidratt vesentlig til økningen i andre inntekter. Det er også en positiv utvikling i inntekter fra forsikringssalg, salg av spareprodukter og betalingstjenester.

Høy produktdekning hos kundene er viktig for banken. Det gir høy kundetilfredshet og en diversifisert inntektsstrøm for banken.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	Januar - Mars		
	2018	2017	Endring
Betalings tjenester	52	50	2
Kredittkort	15	15	0
Sparing og forvaltning	26	21	5
Forsikring	43	41	2
Garantiprovisjoner	17	18	-0
Eiendomsmegling	83	91	-8
Regnskapstjenester	115	99	16
Kurtasjeinntekt verdipapir	65	31	34
Øvrige provisjoner	23	13	10
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	439	378	61
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	99	72	27
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	3	4	-0
Sum provisjonsinntekter	542	455	87

God avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 99 millioner kroner (66 millioner). Dette fordeler seg slik:

- Gevinst og utbytte på aksjer i banken og datterselskaper var 7 millioner kroner (9 millioner)
- Finansielle derivater har gitt gevinster på 119 millioner kroner (minus 3 millioner). Dette er i all hovedsak gevinster på renteinstrumenter. Relativt store gevinster tilskrives renteoppgang gjennom første kvartal. Dette motvirkes dels av tap på fastrentedelen av obligasjonsporteføljen, som har samlede tap på 59 millioner kroner (gevinst 49 millioner)
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt en gevinst på 4 millioner kroner (11 millioner)
- Inntekter fra valutahandel på 11 millioner kroner (6 millioner) er inntekter fra valutahandel i SpareBank 1 Markets og resultat av kurssvingninger på bankens finansiering i utenlandsk valuta
- Gevinster på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets var samlet 17 millioner kroner (12 millioner)
- Finansielle instrumenter banken anvender som sikring har hatt en gevinst på 1 millioner kroner (tap 16 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	Januar - Mars		
	2018	2017	Endring
Gevinst/(tap) på aksjer (inkl utbytte)	7	9	-2
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	119	-3	122
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	4	11	-6
Gevinst/(tap) på valuta	11	6	5
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-59	49	-108
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	17	12	6
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	1	-16	16
Netto resultat fra finansielle instrumenter	99	66	33

Produktselskaper og andre tilknyttede selskaper

Gjennom produktselskapene får bankene tilgang til et bredere produktspekter og dermed provisjonsinntekter. Produktselskapene gir også bankene god avkastning på investert kapital.

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, SpareBank 1 Skadeforsikring, ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Gruppen Finans. SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen var ved utgangen av første kvartal 2018 uendret på 19,5 prosent. SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt i første kvartal 2018 ble 184 millioner kroner (372 millioner). SpareBank 1 Forsikring bidrar med

80 prosent av resultatet. Svakere resultat fra forsikringsvirksomheten sammenlignet med et svært godt første kvartal i 2017 forklarer resultatnedgangen i SpareBank 1 Gruppen.

SpareBank 1 SMNs andel av resultatet for første kvartal 2018 ble 36 millioner kroner (66 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Per 31. mars 2018 har banken solgt lån på samlet 36,4 milliarder kroner (33,8 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende 36,2 prosent (37,0 prosent) av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt i er 19,9 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i første kvartal 2018 ble 3 millioner kroner (minus 24 millioner).

Verdivurderingen av selskapets basisswapper er knyttet til valutasikring av selskapets innlån. Disse verdivurderes kvartalsvis og kan gi store resultatsvingninger fra kvartal til kvartal. Kurstap oppstår som følge av at markedsgraden ved valutasikringen er redusert og effekten av kurstapet vil utlignes over valutasikringens løpetid.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31. mars 2018 er utlån på 1,5 milliarder kroner (2,2 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel er 33,5 prosent av selskapet og bankens andel av resultatet for 2018 ble 4 millioner kroner (8 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringsseidendom og bankens eierandel i BN Bank. Av utlånene i SpareBank 1 Næringskreditt er 43 prosent overført fra BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i første kvartal 2018 ble 30 millioner kroner (9 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,4 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i første kvartal 2018 ble 5 millioner kroner (2 millioner), og andel av porteføljen er 849 millioner kroner (840 millioner).

SpareBank 1 Kredittkort har siden første januar 2017 håndtert kredittkortprogrammet i LOfavør. Denne avtalen utvider det forretningsmessige forholdet mellom LO og SpareBank 1-alliansen.

I 2017 var arbeidet med LOfavør-porteføljen preget av oppstart og engangskostnader, og i 2018 vil porteføljen gi SpareBank 1-alliansen et positivt bidrag.

På vegne av SpareBank 1-alliansen fikk Sparebank 1 Kredittkort i 2017 oppdraget på å levere kredittprodukter til et utvidet Vipps. Avtalen implementeres i løpet av 2018.

BN Bank

SpareBank 1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank per 31. mars 2018.

Resultatet i BN Bank i første kvartal 2018 ble 87 millioner kroner (89 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen på 9,8 prosent (10,2 prosent). SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank i første kvartal 2018 ble 29 millioner kroner (30 millioner) justert for resultatandel i BN Bolig.

Etter beslutning om avvikling av satsingen på finansiering av næringseiendom er næringslivsporteføljen redusert med 18,4 milliarder kroner tilsvarende 57 prosent siden 30. juni 2015. Dette har bidratt til bedring av soliditeten i SpareBank 1 SMN og til forbedret lønnsomhet i den resterende næringslivsporteføljen i BN Bank.

BN Bank skal utvikles til en digital privatmarkedsbank.

BN Bank har vedtatt å styrke produktplattformen gjennom en forsiktig satsing på forbrukslån. I tillegg har selskapet i samarbeid med EiendomsMegler 1 Midt-Norge etablert selskapet BN Bolig hvor BN Bank har en eierandel på 50 prosent. Satsingen på eiendomsmegling i Oslo-markedet skal bidra til sterkere boliglånsvekst for BN Bank. For å understøtte satsingen på eiendomsmegling har bankens styre også vedtatt en nysatsing på prosjektfinansiering av boligprosjekter. Dette vil være en kontrollert satsing med gradvis oppbygging av porteføljen.

SpareBank 1 Betaling (Vipps)

Høsten 2017 ble SpareBank 1-alliansen sin mobilbetalingstjeneste mCASH slått sammen med Vipps. Flere norske bankgrupperinger gikk inn på eiersiden i selskapet, og samtlige norske banker har Vipps som sin mobilbetalingstjeneste. Bank ID og BankAxept skal fusjonere med Vipps for å ta opp kampen om de framtidige betalingsløsningene, og denne fusjonen ble godkjent av konkurransetilsynet den 27. april 2018. Vipps har mål om å være Nordens ledende finansteknologimiljø, og for SpareBank 1 SMN vil eierandel og tett samarbeid med Vipps være viktig for å holde på kunderelasjoner etter innføringen av PSD2. Vipps vil i løpet av 2018 lansere flere tjenester som vil forenkle bankkundernes hverdag og med kontointegrasjon også sørge for å holde kostnadene nede.

SpareBank 1 Betaling fikk i første kvartal et underskudd på 14 millioner som utgjør selskapets resultatandel fra virksomheten i Vipps. SpareBank 1 SMN sin andel av dette utgjør -3 millioner kroner.

Driftskostnader

Samlede kostnader i konsernet økte med 74 millioner kroner i 2018 og ble 645 millioner (571 millioner).

I morbanken er kostnadene uendret siste 12 måneder. Effektivisering av banken har gitt lavere bemanning og reduserte kostnader. Siden 31. desember 2014 er antall årsverk i morbanken redusert med 139 til 581 årsverk ved utgangen av første kvartal 2018. Endret kundeadferd og ny teknologi legger til rette for ytterligere effektivisering. Parallelt har satsing på ny teknologi gitt økte IT- og utviklingskostnader, og dette vil fortsette. Målet om netto nullvekst i morbankens driftskostnader skal imidlertid opprettholdes.

Samlede kostnader i datterselskapene var 338 millioner kroner (266 millioner) og har økt med 73 millioner siste 12 måneder. Av dette er 14 millioner kroner følge av selskapsoppkjøp i SpareBank Regnskapshuset SMN, om lag 40 millioner oppbygging i SpareBank 1 Markets og 5 millioner satsing på BN Bolig.

Selskapsoppkjøp i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN gir inntektsvekst og resultatøkning i selskapet. Kapasitetsøkning gjennom nyansettelser har gitt sterk inntektsvekst i SpareBank 1 Markets og potensialet for ytterligere vekst er høyt.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 50 prosent (51 prosent), i morbanken 38 prosent (40 prosent).

Reduserte tap og lavt mislighold

IFRS 9 Finansielle instrumenter har fra og med første januar 2018 erstattet IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. Implementeringseffekten er ført direkte mot egenkapitalen første januar 2018. Det vises til note 2 og 45 i årsrapporten for 2017, samt note 1 i denne rapporten for ytterligere detaljer.

I første kvartal 2018 ble netto tap på utlån 48 millioner kroner (89 millioner). Netto tap på utlån utgjør 0,13 prosent av totale utlån (0,26 prosent).

På utlån til konsernets næringslivskunder er det i første kvartal 2018 netto tapsført 50 millioner kroner (87 millioner), i all hovedsak knyttet til utlån til oljerelatert virksomhet.

På utlån til privatmarkeds kunder er det i første kvartal 2018 netto inntektsført 2 millioner kroner (tap 2 millioner).

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 31. mars 2018 utgjør 1.143 millioner kroner (919 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 1.647 millioner kroner (1.289 millioner) tilsvarende 0,99 prosent (0,92 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Etter implementering av IFRS 9 fra første januar 2018 er alle lån klassifisert i trinn 3 i forventet taps-modellen definert som problemlån.

Mislighold over 90 dager var 289 millioner kroner (211 millioner). I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,19 prosent (0,15 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement utgjør 1.358 millioner kroner (1.078 millioner). Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 0,90 prosent (0,77 prosent).

Det er god kredittkvalitet i utlånsporteføljen. En svært stor andel av årets tap på utlån er knyttet til oljerelatert virksomhet, men også i denne delen av porteføljen er utviklingen positiv.

Forvaltningskapital 152 milliarder

Bankens forvaltningskapital per første kvartal 2018 var 152 milliarder kroner (142 milliarder) og har økt med 10 milliarder tilsvarende 7,1 prosent det siste året. Forvaltningskapitalen har økt som følge av høyere utlånsvolum og høyere likviditetsbeholdning.

Per 31. mars 2018 er utlån på til sammen 38 milliarder kroner (36 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer dog utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Høy vekst i utlån til bolig

Totale utlån har økt med 11,0 milliarder kroner (10,5 milliarder), tilsvarende 7,9 prosent (8,1 prosent) siste 12 måneder og var 151,1 milliarder (140,0 milliarder) per 31. mars 2018.

- Utlån til personkunder økte siste 12 måneder med 9,1 milliarder kroner (9,0 milliarder) til 100,4 milliarder (91,3 milliarder). Vekst på 10,0 prosent (11,0 prosent)
- Utlån til bedriftskunder økte siste 12 måneder med 1,9 milliarder kroner (1,9 milliarder) til 50,6 milliarder (48,7 milliarder). Vekst på 4,0 prosent (3,1 prosent)
- Utlån til personkunder utgjorde 66 prosent (65 prosent) av totale utlån til kunder per 31. mars 2018

Veksten i boliglån er høy, og bankens markedsandeler er økende. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånportefølje og kvaliteten i boliglånporteføljen er svært god.

Nye utlån til bedriftskunder er i hovedsak mindre bedrifter og er prioritert utfra kapitalbegrensninger og lønnsomhetshensyn.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5)

God innskuddsvekst

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 5,8 milliarder kroner (3,1 milliarder) til 75,9 milliarder (70,2 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 8,2 prosent (9,9 prosent).

- Innskudd fra personkunder økte med 2,3 milliarder kroner (1,4 milliarder) til 32,0 milliarder, tilsvarende 7,7 prosent (5,0 prosent)
- Innskudd fra bedriftskunder økte med 3,5 milliarder kroner (4,9 milliarder) til 43,9 milliarder, tilsvarende 8,6 prosent (13,8 prosent).
- Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 67 prosent (67 prosent) eksklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Innskuddsdekningen inklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 50 prosent (50 prosent).

(Fordelt i henhold til sektor – se note 9).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 10,0 milliarder kroner (9,0 milliarder) per første kvartal 2018. Økningen på 1,0 milliarder kroner er et resultat av godt salg og verdiøkninger, på aksjefond og aktiv forvaltning.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	Januar - Mars		
	2018	2017	Endring
Aksjefond	6.026	5.405	621
Spareforsikring	794	777	17
Aktiv forvaltning	3.244	2.853	391
Totalt	10.064	9.035	1.029

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje er økt med 9 prosent siste 12 måneder. Det har vært tilfredsstillende vekst både på skade- og personforsikringer.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	Januar - Mars		
	2018	2017	Endring
Skadeforsikring	782	742	40
Personforsikring	333	310	23
Tjenestepensjon	259	213	46
Totalt	1.374	1.265	109

Privatmarked

Totale utlån i privatmarkedet er 105 milliarder kroner og totale innskudd 38 milliarder kroner per 31. mars 2018. Dette er utlån til og innskudd fra lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonsforetak.

I privatmarkedet ble samlede driftsinntekter 501 millioner kroner (432 millioner) i første kvartal 2018. Netto renteinntekter utgjorde 296 millioner kroner (259 millioner) og provisjonsinntektene 204 millioner (173 millioner). Inntektene har økt i hovedsak som følge av økte utlån og økte provisjonsinntekter fra andre finansieringsinntekter, investeringsprodukter, betaling og forsikring. Samlede inntekter økte med 69 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 14,5 prosent (14,9 prosent). Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlånsmarginen i første kvartal 2018 ble 1,79 prosent (1,81 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,14 prosent (0,24 prosent) målt mot tremåneders NIBOR. Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har vært økende i 2018 etter en lengre periode med reduksjon.

Utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet siste 12 måneder ble henholdsvis 10,0 prosent (10,5 prosent) og 8,2 prosent (3,8 prosent).

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom.

Næringsliv

Totale utlån til næringslivskunder er 40 milliarder kroner og totale innskudd 37 milliarder per 31. mars 2018. Dette er en diversifisert portefølje med utlån til og innskudd fra i næringslivskunder i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Innen næringsliv ble driftsinntektene 314 millioner kroner (325 millioner) i første kvartal 2018. Netto renteinntekter ble 263 millioner kroner (276 millioner) og provisjonsinntektene og avkastning på finansielle investeringer 51 millioner (49 millioner).

Netto samlede tap i næringslivssegmentet er redusert og var 50 millioner kroner (87 millioner) i første kvartal 2018. Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen oljerelatert virksomhet.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 10,1 prosent (9,6 prosent) i første kvartal 2018. Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,62 prosent (2,71 prosent) og minus 0,05 prosent (minus 0,06 prosent) i første kvartal 2018.

Utlånene økte med 1,6 prosent (0,7 prosent) og innskuddene økte med 6,8 prosent (17,9 prosent) siste 12 måneder.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i første kvartal 2018 ble 65,1 millioner kroner (57,4 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	Januar - Mars		
	2018	2017	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	-7,6	4,0	-11,6
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	38,0	28,1	9,9
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	16,8	15,5	1,4
SpareBank 1 Markets konsern	7,1	3,5	3,6
SpareBank 1 SMN Invest inkl Grilstad Marina	4,3	0,9	3,3
Andre selskaper	5,6	5,4	0,1
Sum	64,2	57,4	6,8

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en svært sterk markedsposisjon og særlig i Trondheim. Ambisjonen er å fortsette og styrke markedsandelen i regionen. Selskapet har i samarbeid med BN Bank etablert selskapet BN Bolig, hvor EiendomsMegler 1 Midt-Norge og BN Bank har en eierandel på 50 prosent hver. Dette er en satsing på eiendomsmegling i Oslo-markedet som i tillegg til økte inntekter fra eiendomsmegling skal bidra til sterkere boliglånsvest for BN Bank i dette markedet.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i første kvartal 2018 ble minus 7,6 millioner kroner (4,0 millioner). Resultatet er svekket av:

- Reduserte inntekter som følge av færre solgte boligenheter. Antall solgte boligenheter i 2018 var 1.483 mot 1.719 i første kvartal 2017
- 10 millioner kroner i negativt resultat knyttet til oppstartskostnader i BN Bolig (8 millioner). EiendomsMegler 1 Midt-Norge konsoliderer resultatet fra BN Bolig som datterselskap

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 38,0 millioner kroner i første kvartal 2018 (28,1 millioner), og har sterk resultatutvikling som følge av høy inntektsvekst, moderat kostnadsvekst og god risikostyring. Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 6,4 milliarder kroner (5,4 milliarder), der leasingavtalene utgjør 2,9 milliarder kroner (2,5 milliarder) og billån 3,5 milliarder kroner (2,9 milliarder). Selskapet tilbyr også forbrukslån, og denne porteføljen var ved årsskiftet 226 millioner kroner (147 millioner).

Det har vært god vekst og spesielt på billån hvor veksten siste 12 måneder har vært 20 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde per 31. mars 2018 en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 64,6 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i første kvartal 2018 et overskudd før skatt på 16,8 millioner kroner (15,5 millioner). Selskapet utvidet fra og med 2017 virksomheten betydelig i Møre og Romsdal gjennom oppkjøp av et større selskap og har i 2018 kjøpt opp ytterligere ni selskaper i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet har med dette passert 440 ansatte, har 10.000 kunder og er representert på 40 kontorer. Dette har bidratt til resultatforbedring og betydelig økning i både inntekter og kostnader.

Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en teknologisk moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat i første kvartal 2018 på 4,3 millioner kroner (0,9 millioner).

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjeholdning utgjør minus 0,1 millioner kroner av selskapet netto totale inntekter. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapet Grilstad Marina og resultatandelen fra dette selskapet var 4,4 millioner kroner (2,7 millioner) i første kvartal 2018.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel på 66,7 prosent. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 134 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets eier SpareBank 1 Kapitalforvaltning 100 prosent (tidligere Allegro Kapitalforvaltning og SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning). Selskapet er sentralt i SpareBank 1 Markets sin satsing på kapitalforvaltning med en samlet forvaltningskapital på tolv milliarder kroner. Selskapet har 15 ansatte.

SpareBank 1 Markets' konsernresultat før skatt i Q1 2018 ble 7,1 millioner kroner (3,5 millioner). Det har vært positiv inntektsutvikling i konsernet i første kvartal, særlig innenfor handel i aksjer og rente-/valutaderivater.

SpareBank 1 Markets gjennomførte i 2017 flere ansettelsler som har gitt høyere inntekter i emisjonsmarkedet for aksjer og obligasjoner på Oslo Børs.

I SpareBank 1 SMN sitt markedsområde er SpareBank 1 Markets det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor konsernet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 24 milliarder kroner og er finansiert i 26 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Myndighetene stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er beregnet til 162 prosent per 31. mars 2018 (136 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 31. mars 2018 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 50 prosent (50 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 80 prosent (88 prosent) per 31. mars 2018.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde og lån på samlet 36 milliarder kroner er solgt per 31. mars 2018.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook negative) og A- (outlook stable). Moody's endret i juli 2017 utsiktene for SpareBank 1 SMN og andre norske banker fra «stable» til «negative» outlook. Endringen er utløst av forventning om innføring av EUs krisehåndteringsdirektiv, som trolig vil medføre lavere sannsynlighet for støtte fra offentlige myndigheter til norske banker.

Soliditet

Historikk er omarbeidet på grunn av avdekket feil i behandlingen av andel fond for urealiserte gevinster fra tilknyttede selskaper. Dette reduserer rapportert ren kjernekapital. For fjerde kvartal 2017 er det i tillegg foretatt en korleksjon vedrørende gjenkjøpsavtaler og sikkerhetsstillelser knyttet til beregning av kapitalkrav for overgangsordningen (Basel 1 gulv), noe som har medført økt beregningsgrunnlag i forhold til opprinnelig rapportert. Ren kjernekapitaldekning er som følge av dette endret fra 14,9 prosent til 14,6 prosent per 31.12.17.

Ren kjernekapitaldekning per 31. mars 2018 ble 14,6 prosent mot 14,6 prosent ved årsskiftet. Konsernets målsetting for ren kjernekapitaldekning er 15,0 prosent. Myndighetskravet til ren kjernekapitaldekning er 14,1 prosent.

Risikoveid balanse (beregningsgrunnlaget) økte med 1,3 prosent i første kvartal, dette utlignes av økt ren kjernekapital som følge av et godt resultat i første kvartal 2018.

Ren kjernekapitaldekning er 0,4 prosentpoeng under målsatt nivå. Prognosen for 2018 viser at hensyntatt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen, salg av SpareBank 1 Kvartalet og resultater for resten av året, vil målsatt nivå nås. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) er 7,3 prosent (7,3 prosent).

Per 31. desember 2017 økte motsyklisk buffer fra 1,5 prosent til 2,0 prosent slik at krav til ren kjernekapital økte til 12,0 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. Inklusive et pilar 2-krav på 2,1 prosent er det samlede myndighetskrav 14,1 prosent.

Finanstilsynets endelige vurdering av tillegg for risikoer som ikke dekkes tilstrekkelig av pilar 1 ble fastsatt til 2,1 prosent i 2015. Påslaget er hovedsakelig knyttet til eierrisiko, markedsrisiko og konsentrasjonsrisiko på kreditt. Dette tillegget er gjenstand for vurdering fra Finanstilsynet hvert andre år, og Finanstilsynet vil fastsette nytt pilar 2-tillegg i løpet av 2018. SpareBank 1 SMN har mål om en ledelsesbuffer på om lag 1 prosent over samlede pilar 1 samt pilar 2-krav til å kunne absorbere svingninger i risikovektet balanse samt svingninger i konsernets resultat. På bakgrunn av dette er konsernets kapitalmål på 15 prosent.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. mars 2018 var 76,53 kroner (72,31) og resultatet per egenkapitalbevis ble 2,21 kroner (1,74).

Pris/Inntjening var 9,16 (9,58) og pris/bok 1,06 (0,92).

Kursen ved kvartalsskiftet var 80,90 kroner og det er i 2018 utbetalt 4,40 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2017.

Risikoforhold

Konsernets problemlån er lave, men preges av utfordringene knyttet til offshorenæringen. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 31.mars 2018 3,0 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende. Det har ikke vært smitteeffekter fra oljerelatert virksomhet til andre bransjer, og det foreligger ingen øvrige vesentlige konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Det er positive vekstsignaler både internasjonalt og i Norge. En svakere norsk krone har virket positivt for norsk eksportnæring, men det forventes en viss styrking av kronen fremover. Reallønnsveksten forventes å være moderat. Banken vurderer at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje fortsatt vil være lav også i en situasjon med en viss økning i rentenivå. Arbeidsledigheten er redusert i bankens markedsområde og banken legger til grunn at nivået vil være relativt lavt også fremover.

Kredittveksten blant norske husholdninger er noe lavere, men fortsatt betydelig høyere enn lønnsveksten. Husholdningenes gjeld er på et høyt nivå. En renteøkning vil kunne føre til økt sparerate i norske husholdninger, noe som vil kunne gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene og særlig verdsettelse av basisswapper bidrar til volatilitet. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se avsnitt foran om finansiering og likviditet).

Utsikter

Regnskapet for første kvartal 2018 viser godt salg, robust vekst og god inntjening. Det er ytterligere potensial for effektivisering og lønnsomhetsforbedring i konsernet.

Et stigende markedsrentenivå vil på kort sikt redusere rentenettoen noe.

De økonomiske utsiktene i Trøndelag og Møre og Romsdal er gode. Bankens forventningsbarometer per første kvartal 2018 viser økt optimisme i næringslivet.

Det er grunn til å forvente at den sterke boliglånsveksten vil avta noe, men styret legger til grunn at banken på grunn av et godt distribusjonskonsept og sterk salgskraft også i 2018 vil ta markedsandeler i vårt markedsområde.

Banken vil fortsette innsatsen for å styrke markedsposisjonen blant små og mellomstore bedrifter.

Det er betydelig lavere tap på utlån i første kvartal 2018 sammenlignet med fjoråret. Restruktureringen av oljeservicenæringen er ferdigstilt, og utsiktene er bedre som følge av høyere oljepris. Styret legger likevel til grunn at det kan komme nye utfordringer i denne næringen. Det er svært lite tap og mislighold i bankens utlånsportefølje for øvrig, og styret legger til grunn at dette er en situasjon som vil vedvare i 2018.

Styret er ikke fornøyd med at ren kjernekapitaldekning er nede på 14,6 prosent. Prognosen for året viser imidlertid at banken vil nå målet på 15 prosent innen utgangen av 2018. Styret er forøvrig godt fornøyd med konsernets prestasjoner og resultater hittil i 2018 og forventer at også 2018 blir et godt år for SpareBank 1 SMN.

Trondheim, 3. mai 2018
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Mette Kamsvåg

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Tonje Eskeland Foss

Erik Gunnes
Ansattrepresentant

Venche Johnsen
Ansattrepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank				Konsern			
Januar - Mars				Januar - Mars			
2017	2017	2018*	(mill. kr)	Note	2018*	2017	2017
3.571	876	887	Renteinntekter		962	931	3.825
		458	<i>Herav renteinntekt amortisert kost</i>		534		
1.599	397	391	Rentekostnader		394	398	1.600
1.972	478	496	Netto renteinntekter	10	568	533	2.225
1.098	244	277	Provisjonsinntekter		339	308	1.390
98	21	19	Provisjonskostnader		36	35	168
38	8	10	Andre driftsinntekter		239	182	783
1.038	232	267	Netto provisjons- og andre inntekter		542	455	2.005
629	46	2	Utbytte		2	1	6
-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser	3	79	71	437
146	9	39	Netto resultat fra finansielle instrumenter	3	99	66	317
776	55	42	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		180	138	760
3.786	766	805	Sum inntekter		1.290	1.126	4.989
575	153	155	Personalkostnader		403	345	1.426
634	153	152	Andre driftskostnader		241	227	943
1.209	306	306	Sum driftskostnader	11	645	571	2.369
2.577	460	498	Resultat før tap		645	555	2.621
323	87	45	Tap på utlån, garantier m.v.	6	48	89	341
2.253	373	454	Resultat før skatt	3	596	466	2.279
403	85	114	Skattekostnad		131	99	450
-	-	1	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	2,3	1	-0	-1
1.850	288	341	Periodens resultat		466	367	1.828
33	9	10	Hybridkapitaleiernes andel av periodens resultat		11	9	33
1.162	179	211	Egenkapitalbeveiseiernes andel av periodens resultat		286	225	1.128
655	101	119	Grunnfondskapitalens andel av periodens resultat		161	127	636
			Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		8	6	32
1.850	288	341	Periodens resultat		466	367	1.828
			Resultat/Utvannet resultat pr egenkapitalbevis	17	2,21	1,74	8,71

* Resultatregnskapet for 1. kvartal 2018 reflekterer implementering av IFRS 9 fra 1. januar 2018. For ytterligere informasjon om effekter av implementeringen, se note 2 og 45 i årsrapporten for 2017. Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

Utvidet resultatregnskap

Morbank				Konsern		
Januar - Mars				Januar - Mars		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
1.850	288	341	Periodens resultat	466	367	1.828
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat						
-24	-	-	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	-3	-	-20
6	-	-	Skatt på estimatavvik pensjon	1	-	5
-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	-2	3	4
-18	-	-	Sum	-4	3	-11
Poster som vil bli reklassifisert til resultat						
15	-	-0	Endring i virkelig verdi for investeringer over totalresultat	-0	-	15
-	-	2	Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	2	-	-
-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	7	-0	4
-	-	-	Skatt	-0	-	-
15	-	2	Sum	9	-0	19
1.847	288	343	Totalresultat	471	369	1.836
33	9	10	Hybrikkapitaleiernes andel av periodens totalresultat	11	9	33
1.160	179	212	Egenkapitalbeveiseiernes andel av periodens totalresultat	289	227	1.132
654	101	120	Grunnfondskapitalens andel av periodens totalresultat	163	128	638
			Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat	8	6	32
1.847	288	343	Totalresultat	471	369	1.836

Balanse

Morbank				Konsern		
31.12.17	31.3.17	31.3.18 (mill. kr)	Note	31.3.18	31.3.17	31.12.17
3.313	1.171	635		635	1.171	3.313
9.543	7.640	11.551		6.113	3.008	4.214
104.769	98.056	105.856	5,7,8	112.119	103.204	110.959
19.895	18.786	18.879	15	18.797	18.704	19.736
4.328	4.746	3.199	15	3.278	4.701	4.351
169	340	348	15	2.164	1.676	1.825
3.940	3.776	3.983		5.879	5.974	5.760
3.120	2.962	3.168		-	-	-
82	226	82	2	639	15	649
522	475	520		819	686	793
703	1.171	546	12	1.641	2.903	1.654
150.383	139.349	148.768	Eiendeler	152.083	142.042	153.254
9.047	6.598	7.477		8.374	6.959	9.607
77.362	71.224	76.686	9	75.937	70.176	76.476
42.194	39.901	41.410	14	41.410	39.901	42.194
3.341	3.644	2.936	15	2.970	3.509	3.343
909	1.939	2.986	13	3.832	2.979	1.923
-	-	-	2	0	0	1
2.159	2.206	2.153	14	2.195	2.249	2.201
135.011	125.512	133.649	Sum gjeld	134.718	125.773	135.744
2.597	2.597	2.597		2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0		-10	-7	-8
895	895	895		895	895	895
5.079	4.487	5.079		5.066	4.470	5.072
571	-	-		-	-	571
322	-	-		-	-	322
4.831	4.498	4.831		4.831	4.498	4.831
126	126	126		126	139	126
-	4	-15		1.515	1.925	1.547
950	941	1.264		1.306	941	993
-	288	341		466	367	-
				572	443	565
15.372	13.837	15.118	Sum egenkapital	17.365	16.269	17.510
150.383	139.349	148.768	Gjeld og egenkapital	152.083	142.042	153.254

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
Januar - Mars				Januar - Mars		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
1.850	288	341	Resultat etter skatt	466	367	1.828
50	12	15	+ Av- og nedskrivninger	29	26	102
323	87	45	+ Tap på utlån/garantier	48	89	341
2.223	387	400	Tilført fra årets virksomhet	544	482	2.271
656	-231	1.282	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	1.079	-491	480
-455	270	1.673	Økning/(reduksjon) annen gjeld	1.535	274	-339
-8.593	-1.644	-1.147	Reduksjon/(økning) utlån	-1.232	-1.940	-9.946
-1.340	563	-2.009	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	-1.899	884	-322
8.972	2.833	-676	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	-538	3.008	9.308
-1.252	-3.701	-1.569	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinstitusjoner	-1.233	-3.550	-902
-2.259	-1.149	1.016	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	938	-1.147	-2.179
-2.047	-2.673	-1.031	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	-805	-2.480	-1.629
-100	-9	-9	Brutto investeringer bygninger/driftsmidler	-48	-57	383
-145	33	-91	Netto innbetalt kapital tilknyttede selskaper/datterselskaper	-105	-70	-685
94	-92	-180	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	-339	-134	-249
-146	-68	-279	B) Netto likviditetsendring investeringer	-493	-261	-546
-27	21	-6	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	-6	21	-27
0	0	0	Innbetalinger/(utbetalinger) knyttet til eierandelskapital	-9	0	-21
-390	-	-571	Utbetalt utbytte	-571	-	-390
-220	-	-322	Besluttet gaveutdeling	-322	-	-220
-33	-9	314	Hybridkapital	313	-9	-33
5.860	3.585	-784	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	-786	3.585	5.862
5.191	3.597	-1.369	C) Netto likviditetsendringer finansiering	-1.380	3.597	5.173
2.998	856	-2.678	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	-2.678	856	2.998
315	315	3.313	Likviditetsbeholdning per 1.1	3.313	315	315
3.313	1.171	635	Likviditetsbeholdning ved utgangen av kvartalet	635	1.171	3.313
2.998	856	-2.678	Endring	-2.678	856	2.998

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Grunnfonds- kapital	Utjevning- fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital		
Egenkapital per 1.1.17	2.597	895	950	4.499	4.490	609	126	-	14.166	
Periodens resultat	-	-	33	327	580	893	17	-	1.850	
Utvidede resultatposter										
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	15	15	
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-18	-18	
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	-3	-3	
Totalresultat for perioden	-	-	33	327	580	893	17	-3	1.847	
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2016	-	-	-	-	-	-389	-	-0	-390	
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-220	-	-	-220	
Betalte renter hybridkapital	-	-	-33	-	-	-	-	-	-33	
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	0	
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	5	9	-	-17	3	-	
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-33	5	9	-609	-17	3	-642	
Egenkapital per 31.12.17	2.597	895	950	4.831	5.079	893	126	-	15.372	
Egenkapital per 31.12.17	2.597	895	950	4.831	5.079	893	126	-	15.372	
Implementeringseffekt IFRS 9	-	-	-	-	-	-	-	-17	-17	
Egenkapital per 1.1.18	2.597	895	950	4.831	5.079	893	126	-17	15.355	
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	341	341	
Utvidede resultatposter										
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	-0	-0	
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-	343	343	
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-	-571	-	-	-571	
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-322	-	-	-322	
Ny hybridkapital	-	-	324	-	-	-	-	-	324	
Betalte renter hybridkapital	-	-	-10	-	-	-	-	-	-10	
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	0	
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sum transaksjoner med eierne	0	-	314	-	0	-893	-	-	-579	
Egenkapital per 31.3.18	2.597	895	1.264	4.831	5.079	-	126	326	15.118	

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum
(mill. kr)										
Egenkapital per 1.1.17	2.593	895	950	4.499	4.487	609	139	1.656	425	16.253
Periodens resultat	-	-	33	327	580	893	17	-54	32	1.828
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	15	-	15
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-16	1	-15
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	7	1	8
Totalresultat for perioden	-	-	33	327	580	893	17	-46	32	1.836
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2016	-	-	-	-	-	-389	-	-0	-	-390
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-220	-	-	-	-220
Ny hybridkapital	-	-	43	-	-	-	-	-	-	43
Betalte renter hybridkapital	-	-	-33	-	-	-	-	-	-	-33
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	-4	-	-	-	-4	-	-	-12	-	-21
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	5	9	-	-30	-31	2	-44
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-21	-	-21
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	105	105
Sum transaksjoner med eierne	-4	-	9	5	5	-609	-30	-63	107	-580
Egenkapital per 31.12.17	2.588	895	993	4.831	5.072	893	126	1.547	565	17.510

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

(mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser											
	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital							Ikke-kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
	Eierandelskapital	Overkursfond	Hybridkapital	Grunnfonds-kapital	Utjevningsfond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital				
Egenkapital per 1.1.17	2.588	895	993	4.831	5.072	893	126	1.547	565	17.510		
Implementeringseffekt IFRS 9	-	-	-	-	-	-	-	-25	-	-25		
Egenkapital per 1.1.18	2.588	895	993	4.831	5.072	893	126	1.521	565	17.484		
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	458	8	466		
Utvidede resultatposter												
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5		
Virkelig verdiendring for investeringer over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	-0	-	-0		
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over totalresultat	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2		
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1	-2		
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	6	-1	5		
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-	463	8	471		
Transaksjoner med eierne												
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-	-571	-	-	-	-571		
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-322	-	-	-	-322		
Ny hybridkapital	-	-	324	-	-	-	-	-	-	324		
Betalte renter hybridkapital	-	-	-11	-	-	-	-	-	-	-11		
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0		
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	-2	-	-	-	-5	-	-	-2	-	-9		
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	3	-1	2		
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-4	-	-4		
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Sum transaksjoner med eierne	-2	-	313	-	-5	-893	-	-3	-1	-590		
Egenkapital per 31.3.18	2.587	895	1.306	4.831	5.066	-	126	1.981	572	17.365		

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	26
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger	28
Note 3 - Segmentrapportering	29
Note 4 - Kapitaldekning	31
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	33
Note 6 - Tap på utlån og garantier	34
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	35
Note 8 - Brutto utlån	37
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	38
Note 10 - Netto renteinntekter	39
Note 11 - Andre driftskostnader	40
Note 12 - Øvrige eiendeler	41
Note 13 - Annen gjeld	42
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	43
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	44
Note 16 - Likviditetsrisiko	48
Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis	49

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2017. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med unntak av implementering av IFRS 9, som beskrevet under.

IFRS 9

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. IFRS 9 er gjeldende fra første januar 2018 og er godkjent av EU.

Utfyllende informasjon om implementering av IFRS 9 i SpareBank 1 SMN finnes i note 2 og note 45 i årsregnskapet for 2017.

Som tillatt av overgangsbestemmelsene i IFRS 9, har SpareBank 1 SMN valgt å ikke omarbeide sammenligningstallene, og disse er presentert i tråd med tidligere regnskapsprinsipper som beskrevet i årsrapporten for 2017. Justeringer i bokførte verdier ved implementeringstidspunktet første januar 2018 er foretatt mot egenkapital, og det er gitt nye noteopplysninger i tråd med IFRS 7. Noteopplysninger etter gamle prinsipper er de samme som presentert tidligere perioder.

Klassifisering og måling

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 er finansielle eiendeler klassifisert i tre målekategorier: Virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsinnregning av eiendelen. For finansielle eiendeler skiller det mellom gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument, som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en virksomhetsoverdragelse, kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over OCI. Når egenkapitalinstrumenter utpekes til virkelig verdi med verdiendringer ført mot OCI skal ordinære utbytter resultatføres, mens verdiendringer ikke skal til resultatet verken løpende eller ved avhendelse.

Finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser skal fortsatt måles til amortisert kost med unntak av finansielle derivater målt til virkelig verdi, finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje og finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer innregnet over resultatet.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Målingen av avsetningen for forventet tap avhenger av om kreditttrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kreditttrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. Hvis kreditttrisikoen har økt vesentlig skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Metodikken i IFRS 9 standarden innebærer noe større volatilitet i nedskrivningene, og det forventes at nedskrivninger kommer tidligere. Dette vil være spesielt merkbart ved inngangen til en nedgangskonjunktur.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget skal lages kvartalsvis, og vil bygge på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Banken har besluttet å benytte tre makroøkonomiske scenarier for å ta hensyn til ikke-lineære aspekter av forventede tap. De ulike scenarier vil bli benyttet for å justere aktuelle parametre for beregning av forventet tap, og et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av forventet tap i henhold til respektive scenarier vil bli innregnet som tap.

Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kreditt risiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kreditt risiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig. Sparebank 1 SMN har besluttet å benytte både absolutte og relative endringer i PD som kriterie for flytting til trinn 2. Den viktigste driveren for en vesentlig endring i kreditt risiko er kvantitativ endring i PD på balansedagen sammenlignet med PD ved første gangs innregning. En endring i PD med over 150 prosent er vurdert å være en vesentlig endring i kreditt risiko. I tillegg må endringen i PD minimum være over 0,6 prosentpoeng. Kunder med mer enn 30 dagers betalingsforsinkelse vil alltid flyttes til trinn 2. Det gjøres også en kvalitativ vurdering basert på hvorvidt engasjementet har vesentlig økt kreditt risiko dersom det settes på særskilt overvåking.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kreditt risiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under tidligere regelverk var definert som misligholdte og nedskrevne.

SpareBank 1 SMN beregner tapsavsetningen for eiendeler i trinn 1 og 2 etter IFRS 9 som nåverdien av eksponering (EAD) multiplisert med tapssannsynlighet (PD) multiplisert med tap ved mislighold (LGD). SpareBank 1 SMN har gruppert utlånene i tre porteføljer og foretar fremskriving i en 5 års periode for hver portefølje.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Konsernet har ikke innhentet ny pensjonsberegning per 31. mars da det ikke er identifisert forhold som vesentlig endrer pensjonsforpliktelsen. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 24 i årsrapporten for 2017.

Virksomhet holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

Eiendeler og gjeld relatert til bankens hovedkontor i Søndre Gate 4-10 i Trondheim sentrum (SpareBank 1 Kvartalet AS) er klassifisert som holdt for salg fra fjerde kvartal 2017 basert på konsernledelsen og styrets godkjenning av salget av eiendommen, samt at prosessen nå er kommet så langt at det er høyst sannsynlig at salget vil være gjennomført innen 12 måneder.

SpareBank 1 SMN aksepterte den 9. november 2017 et bud på eiendommen. SpareBank 1 SMN med datterselskaper vil leie tilbake ca. 70 prosent av arealet i en 15 års leiekontrakt med opsjoner på forlengelse. Estimert årlig brutto årsleie i 2018 er 36,4 millioner kroner. Brutto eiendomsverdi som er lagt til grunn i budet er på 755 millioner kroner, og vil gi SpareBank 1 SMN en netto gevinst etter estimert skatterabatt og transaksjonskostnader på vel 120 millioner. Budet er betinget av visse forbehold, som blant annet styregodkjenning og gjennomføring av en tilfredsstillende finansiell, juridisk og teknisk due diligence.

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 31. mars 2018

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB1		SB 1	SB 1	SB1	BN	Øvrige/ elim	Total
			Markets	EM 1	Finans	Regnskaps- huset SMN				
Netto renteinntekter	254	232	-3	1	65	-0	-	-	20	568
Renter av anvendt kapital	42	31	-	-	-	-	-	-	-74	-
Sum renteinntekter	296	263	-3	1	65	-0	-	-	-54	568
Netto provisjons- og andre inntekter	204	50	101	104	14	121	-	-	-51	542
Netto avkastning på finansielle investeringer (**)	0	1	34	-	-	-	36	29	81	181
Sum inntekter	501	314	131	104	79	120	36	29	-24	1.290
Sum driftskostnader	199	95	124	112	36	103	-	-	-24	645
Resultat før tap	302	219	7	-8	42	17	36	29	1	645
Tap på utlån, garantier m.v.	-3	48	-	-	4	-	-	-	-	48
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	305	171	7	-8	38	17	36	29	2	597
EK avkastning *)	14,5 %	10,1 %								11,2 %
Balanse										
Utlån til kunder	104.999	39.821	-	-	6.908	-	-	-	-664	151.065
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-36.537	-1.354	-	-	-	-	-	-	0	-37.891
Nedskrivning utlån	-64	-950	-	-	-39	-	-	-	-	-1.053
Andre eiendeler	160	1.312	2.535	821	21	402	1.601	1.175	31.937	39.964
Sum eiendeler	68.558	38.829	2.535	821	6.890	402	1.601	1.175	31.272	152.083
Innskudd fra og gjeld til kunder	37.811	37.358	-	-	-	-	-	-	769	75.937
Annen gjeld og egenkapital	30.747	1.471	2.535	821	6.890	402	1.601	1.175	30.503	76.146
Sum egenkapital og gjeld	68.558	38.829	2.535	821	6.890	402	1.601	1.175	31.272	152.083

Konsern 31. mars 2017

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB1 Markets	SB 1		SB1		BN	Øvrige/ elim	Total
				Finans EM 1	MN	Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen			
Netto renteinntekter	228	246	-2	1	51	-1	-	-	10	533
Renter av anvendt kapital	31	30	-	-	-	-	-	-	-60	-
Sum renteinntekter	259	276	-2	1	51	-1	-	-	-50	533
Netto provisjons- og andre inntekter	173	47	59	113	12	105	-	-	-55	455
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	2	18	-	-	-	66	29	22	138
Sum inntekter	432	325	75	114	63	104	66	29	-83	1.126
Sum driftskostnader	201	89	72	110	33	89	-	-	-23	571
Resultat før tap	230	237	2	4	30	15	66	29	-60	555
Tap på utlån, garantier m.v.	0	87	-	-	2	-	-	-	-0	89
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	230	150	2	4	28	15	66	29	-60	466
EK avkastning *)	14,9 %	9,6 %								9,4 %
Balanse										
Utlån til kunder	95.482	39.421	-	-	5.746	-	-	-	-611	140.038
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-33.919	-2.003	-	-	-	-	-	-	0	-35.921
Individuell nedskrivning utlån	-23	-528	-	-	-11	-	-	-	-2	-564
Gruppenedskrivning utlån	-90	-218	-	-	-21	-	-	-	-20	-349
Andre eiendeler	167	192	1.867	1.002	10	288	1.543	1.217	32.552	38.838
Sum eiendeler	61.618	36.863	1.867	1.002	5.725	288	1.543	1.217	31.919	142.042
Innskudd fra og gjeld til kunder	34.943	35.778	-	-	-	-	-	-	-545	70.176
Annen gjeld og egenkapital	26.675	1.086	1.867	1.002	5.725	288	1.543	1.217	32.464	71.866
Sum egenkapital og gjeld	61.618	36.863	1.867	1.002	5.725	288	1.543	1.217	31.919	142.042

*) Regulatorisk kapital er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i PM og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 15,0 prosent for å være i tråd med bankens kapitalmål.

**)	31.03.2018	31.03.2017
Utbytte	2	1
Gevinst/(tap) på aksjer (inkl utbytte)	5	8
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	119	-3
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	4	11
Gevinst/(tap) på valuta	11	6
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-59	49
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	17	12
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbøkføring	1	-16
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	98	66
SpareBank 1 Gruppen	36	66
SpareBank 1 Boligkreditt	3	-24
SpareBank 1 Næringskreditt	4	8
BN Bank	30	29
SpareBank 1 Kredittkort	5	2
SpareBank 1 Betaling	-3	-
Andre selskaper	6	-10
Sum avkastning på eierinteresser	81	71
Sum netto avkastning på finansielle eiendeler	181	138
Virkelig verdi sikring		
Virkelig verdi-ændringer på sikringsinstrumentet	-145	-77
Virkelig verdi-ændringer på den sikrede posten henførbart til sikret risiko	145	61
Gevinster el.tap fra sikringsbøkføring, netto	1	-16

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. mars 2018 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 2,1 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 14,1 prosent.

Historikk er omarbeidet på grunn av avdekket feil behandling av andel fond for urealiserte gevinster fra tilknyttede selskaper. Dette reduserer rapportert ren kjernekapital. For fjerde kvartal 2017 er det i tillegg foretatt en korleksjon vedrørende gjenkjøpsavtaler og sikkerhetsstillelser i beregning av kapitalkrav for overgangsordningen (Basel 1 gulv), noe som medfører økt beregningsgrunnlag i forhold til opprinnelig rapportert. Ren kjernekapitaldekning er som følge av dette endret fra 14,9 prosent til 14,6 prosent per 31. desember 2017.

Motsyklisk kapitalbuffer økte fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. For første kvartal 2018 er morbanken under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer. For konsern er beregnet vektet motsyklisk kapitalbuffer på 2,0 prosent.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 50 prosent i 2017 og 60 prosent i 2018. Per 31. mars 2018 hadde morbanken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Tilsvarende for ansvarlig lån er 659 millioner kroner.

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.17	31.3.17	31.3.18		31.3.18	31.3.17	31.12.17
15.372	13.837	15.118	Sum balanseført egenkapital	17.365	16.269	17.510
-950	-941	-1.264	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.306	-1.208	-993
-522	-475	-520	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.040	-853	-984
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	-	-	-
-893	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-893
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-572	-443	-565
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	341	223	324
-	-279	-341	Periodens resultat	-466	-358	-
-	100	108	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent etter skatt av konsernresultat for 2018)	233	179	-
-30	-30	-28	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-45	-48	-41
-350	-186	-326	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-313	-247	-333
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	3	8	7
-	-	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-229	-188	-212
12.627	12.026	12.748	Sum ren kjernekapital	13.976	13.332	13.820
950	950	876	Fondsobligasjon	1.353	1.358	1.427
459	459	367	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	367	459	459
14.036	13.435	13.991	Sum kjernekapital	15.697	15.149	15.707
			Tilleggs kapital utover kjernekapital			
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.621	1.710	1.615
561	561	449	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	449	561	561
-254	-237	-248	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-248	-237	-254
1.307	1.324	1.201	Sum tilleggs kapital	1.822	2.034	1.922
15.343	14.758	15.192	Netto ansvarlig kapital	17.518	17.183	17.629

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
978	1.055	1.075	Spesialiserte foretak	1.200	1.186	1.107
1.098	1.087	1.058	Foretak	1.070	1.126	1.113
1.370	1.277	1.375	Massemarked eiendom	1.930	1.769	1.892
90	88	89	Massemarked øvrig	92	91	91
1.198	1.267	1.218	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	1
4.733	4.773	4.815	Sum kredittrisiko IRB	4.292	4.173	4.205
3	5	3	Stater og sentralbanker	3	5	3
80	78	81	Obligasjoner med fortrinnsrett	142	134	146
429	452	406	Institusjoner	281	375	331
0	5	-	- Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	7	10	4
44	45	66	Foretak	256	149	245
1	0	1	Massemarked	403	380	388
13	14	13	Engasjementer med pant i fast eiendom	199	328	193
232	211	232	Egenkapitalposisjoner	349	348	344
70	73	46	Øvrige eiendeler	150	163	166
872	885	848	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.791	1.891	1.820
16	34	23	Gjeldsrisiko	25	35	18
-	-	-	- Egenkapitalrisiko	14	15	22
-	-	-	- Valutarisiko og oppgjørskrisiko	4	1	1
341	341	370	Operasjonell risiko	575	510	510
52	56	52	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	119	119	117
-	-	-	- Overgangsordning	863	523	891
6.015	6.088	6.108	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.684	7.268	7.585
75.182	76.101	76.355	Beregningsgrunnlag	96.044	90.845	94.807
3.383	3.425	3.436	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.322	4.088	4.266
			Bufferkrav			
1.880	1.903	1.909	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.401	2.271	2.337
2.255	2.283	2.291	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.881	2.725	2.804
1.504	1.142	1.527	Motsykliskbuffer, 2,0 prosent (1,5 prosent)	1.921	1.363	1.869
5.639	5.327	5.727	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.203	6.359	7.011
3.605	3.274	3.586	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.451	2.885	2.544
			Kapitaldekning			
16,8 %	15,8 %	16,7 %	Ren kjernekapitaldekning	14,6 %	14,7 %	14,6 %
18,7 %	17,7 %	18,3 %	Kjernekapitaldekning	16,3 %	16,7 %	16,6 %
20,4 %	19,4 %	19,9 %	Kapitaldekning	18,2 %	18,9 %	18,6 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
145.821	137.192	143.334	Balanseposter	207.831	199.551	210.764
7.112	7.402	7.418	Poster utenom balansen	9.530	9.292	9.295
-902	-691	-1.341	Øvrige justeringer	-2.113	-1.346	-1.580
152.032	143.903	149.410	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	215.248	207.497	218.479
14.036	13.435	13.991	Kjernekapital	15.697	15.149	15.707
9,2 %	9,3 %	9,4 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,3 %	7,3 %	7,2 %

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.17	31.3.17	31.3.18 (mill. kr)	31.3.18	31.3.17	31.12.17	
11.305	10.460	11.530	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	11.816	10.679	11.606
1.311	1.306	1.331	Havbruk	1.697	1.700	1.697
2.850	2.820	2.809	Industri og bergverk	3.129	3.113	3.157
2.794	2.756	2.953	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.622	3.335	3.419
2.432	2.496	2.549	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.825	2.735	2.700
4.639	4.863	4.533	Sjøfart og offshore	4.533	4.863	4.639
14.289	14.060	14.307	Eiendomsdrift	14.366	14.115	14.348
2.510	2.465	2.537	Forretningsmessig tjenesteyting	2.203	2.100	2.260
3.547	3.203	3.597	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.370	3.840	4.322
226	277	229	Offentlig forvaltning	243	291	240
1.669	1.895	1.791	Øvrige sektorer	1.823	1.924	1.699
47.572	46.600	48.168	Sum næring	50.629	48.696	50.087
94.984	88.257	96.594	Lønnstakere	100.436	91.343	98.697
142.556	134.857	144.762	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	151.065	140.038	148.784
34.885	33.757	36.374	Herav Boligkreditt	36.374	33.757	34.885
1.828	2.164	1.518	Herav Næringskreditt	1.518	2.164	1.828
105.843	98.935	106.871	Brutto utlån til kunder	113.174	104.117	112.071
		965	- Tap på utlån til amortisert kost	1.006		
		49	- Tap på utlån til virkelig verdi over totalresultat	49		
751	551		- Individuelle nedskrivninger		564	765
323	328		- Nedskrivning på grupper av utlån		349	347
104.769	98.056	105.856	Netto utlån til kunder	112.119	103.204	110.959

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

Morbank	Januar - Mars		
	2018		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)			
Periodens endring i nedskrivninger for forventet tap	-3	11	8
Mertap ved konstatering	1	38	39
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-2	-0	-2
Sum tap på utlån og garantier	-3	48	45

Morbank

Morbank	Januar - Mars		
	2017		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)			
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-1	-72	-73
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	10	10
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	2	146	148
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	0	3	3
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	1	0	1
Sum tap på utlån og garantier	0	87	87

Konsern

Konsern	Januar - Mars		
	2018		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)			
Periodens endring i nedskrivninger for forventet tap	-3	12	9
Mertap ved konstatering	4	38	42
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-2	-0	-2
Sum tap på utlån og garantier	-2	50	48

Konsern

Konsern	Januar - Mars		
	2017		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)			
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-1	-72	-73
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	1	10	11
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	2	146	148
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	2	3	5
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	1	0	1
Sum tap på utlån og garantier	3	87	89

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Avsetning til tap på utlån og garantier presenteres etter implementering av IFRS 9 fra 1. januar 2018. Se note 2 og 45 i årsrapporten for 2017 for utfyllende informasjon om implementeringseffekten og overgangen. Sammenligningstall er ikke omarbeidet og informasjonen vedrørende 1. kvartal 2017 er presentert etter tidligere regelverk i IAS 32.

Morbank

(mill. kr)	31.3.18			31.mar.18
	01.jan.18	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	
Utlån til amortisert kost Næringsliv	1.017	11	-15	1.012
Utlån til amortisert kost Privatmarked	32	-3	-2	27
Utlån til virkelig verdi over OCI Privatmarked	65	-0	-0	65
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.114	8	-17	1.104
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån				1.014
Annen gjeld - avsetninger				75
Totalresultat - virkelig verdi justering av tap				15

Konsern

(mill. kr)	31.3.18			31.mar.18
	01.jan.18	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	
Utlån til amortisert kost Næringsliv	1.037	10	-15	1.032
Utlån til amortisert kost Privatmarked	52	-3	-3	46
Utlån til virkelig verdi over OCI Privatmarked	65	-0	-0	65
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.154	7	-18	1.143
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån				1.053
Annen gjeld - avsetninger				75
Totalresultat - virkelig verdi justering av tap				15

Morbank

Total balanseført tapsavsetning	31.3.18			Total
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	96	256	762	1.114
Avsetning til tap				
Overført til (fra) Trinn 1	13	-13	-0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-3	5	-2	-
Overført til (fra) Trinn 3	-0	-9	9	-
Netto ny måling av tap	-14	10	30	26
Nye utstedte eller kjøpte utlån	20	0	0	20
Utlån som har blitt fraregnet	-5	-16	-17	-37
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-17	-17
Balanse 31. mars	107	232	766	1.104

Konsern

Total balanseført tapsavsetning	31.3.18			Total
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	105	269	780	1.154
Avsetning til tap				
Overført til (fra) Trinn 1	4	-4	0	-
Overført til (fra) Trinn 2	-1	-3	4	-
Overført til (fra) Trinn 3	-6	2	3	-
Netto ny måling av tap	-7	4	33	30
Nye utstedte eller kjøpte utlån	14	0	0	14
Utlån som har blitt fraregnet	-4	-14	-17	-35
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-18	-18
Balanse 31. mars	104	255	784	1.143

Morbank

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	31.3.17			Totalt
	Privat- marked	Nærings- liv		
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.*)	28	597		625
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	2	146		148
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	2	6		8
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	0	79		79
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	-2	10		8
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	23	534		557

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 6,2 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

Gruppenedskrivninger (mill. kr)	31.3.17			Totalt
	Privat- marked	Nærings- liv		
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	228		318
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	10		10
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	90	238		328

Konsern

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	31.3.17			Totalt
	Privat- marked	Nærings- liv		
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.*)	31	607		638
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	2	146		148
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	2	6		8
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	0	79		79
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	-2	10		8
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	26	544		570

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 6,2 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

Gruppenedskrivninger (mill. kr)	31.3.17			Totalt
	Privat- marked	Nærings- liv		
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	100	239		339
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	1	10		11
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	100	249		349

Note 8 - Brutto utlån

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	94.352	9.931	1.560	105.843
Overført til Trinn 1	1.005	-999	-6	-
Overført til Trinn 2	-1.189	1.205	-16	-
Overført til Trinn 3	-6	-56	62	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-1.870	33	-45	-1.881
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	9.034	0	6	9.041
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5.357	-763	-12	-6.132
Balanse 31. mars 2018	95.969	9.353	1.549	106.871

Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar 2018	99.564	10.855	1.652	112.071
Overført til Trinn 1	948	-946	-2	-
Overført til Trinn 2	-1.023	1.029	-5	-
Overført til Trinn 3	-4	-50	54	-
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	-1.878	31	-45	-1.892
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	9.446	4	6	9.456
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5.650	-799	-13	-6.461
Balanse 31. mars 2018	101.403	10.123	1.647	113.174

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.17	31.3.17	31.3.18 (mill. kr)		31.3.18	31.3.17	31.12.17
3.061	2.847	3.194	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	3.194	2.847	3.061
1.021	1.533	1.103	Havbruk	1.103	1.533	1.021
2.736	2.671	2.433	Industri og bergverk	2.433	2.671	2.736
3.046	2.191	3.191	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.191	2.191	3.046
4.152	3.416	3.699	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.699	3.416	4.152
1.269	1.445	1.360	Sjøfart og offshore	1.360	1.445	1.269
4.595	4.626	4.653	Eiendomsdrift	4.444	4.384	4.405
6.429	5.729	6.326	Forretningsmessig tjenesteyting	6.326	5.729	6.429
5.846	5.859	5.978	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	5.577	5.382	5.414
11.284	9.419	10.908	Offentlig forvaltning	10.908	9.419	11.284
2.127	1.735	1.808	Øvrige sektorer	1.670	1.405	1.863
45.565	41.470	44.654	Sum næring	43.905	40.421	44.678
31.797	29.754	32.033	Lønnstakere	32.033	29.754	31.797
77.362	71.224	76.686	Sum innskudd	75.937	70.176	76.476

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank				Konsern		
Januar - Mars				Januar - Mars		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
			Renteinntekter			
			Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	9	44
137	32	37				
3.150	768	786	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	879	842	3.476
			Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	63	75	281
284	76	64				
-	-	-	Andre renteinntekter	7	5	23
3.571	876	887	Sum renteinntekter	962	931	3.825
			Rentekostnader			
			Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	34	37	137
133	37	32				
654	158	170	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	168	154	636
			Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	158	168	668
668	168	158				
95	23	19	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	19	24	97
			Andre rentekostnader	3	2	13
-0	-0	0				
49	12	13	Avgift Sparebankenes sikringsfond	13	12	49
1.599	397	391	Rentekostnader og lignende kostnader	394	398	1.600
1.972	478	496	Netto renteinntekter	568	533	2.225

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank				Konsern		
Januar - Mars				Januar - Mars		
2017	2017	2018	(mill. kr)	2018	2017	2017
203	53	52	IT-kostnader	71	69	266
17	5	3	Porto og verditransport	4	6	22
50	11	10	Markedsføring	26	24	104
50	12	15	Ordinære avskrivninger	29	26	102
118	29	29	Driftskostnader faste eiendommer	37	27	118
77	12	12	Kjøpte tjenester	28	30	139
118	30	30	Øvrige driftskostnader	47	44	192
634	153	152	Sum driftskostnader	241	227	943

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.17	31.3.17	31.3.18	(mill. kr)	31.3.18	31.3.17	31.12.17
-	27	-	Utsatt skattefordel	163	196	178
115	113	111	Varige driftsmidler	257	891	263
61	80	39	Opptjente ikke motatte inntekter	105	118	104
35	486	51	Fordringer verdipapirer	377	841	322
158	198	158	Pensjonsmidler	171	208	171
333	267	187	Andre eiendeler	567	649	615
703	1.171	546	Sum øvrige eiendeler	1.641	2.903	1.654

Note 13 - Annen gjeld

Morbank				Konsern		
31.12.17	31.3.17	31.3.18 (mill. kr)		31.3.18	31.3.17	31.12.17
21	0	21	Utsatt skatt	82	33	81
337	-38	317	Betalbar skatt	324	4	367
9	8	9	Formuesskatt	9	8	9
70	44	225	Tidsavgrensninger	549	362	444
112	317	228	Avsetninger	228	317	112
24	26	24	Pensjonsforpliktelser	24	26	24
88	71	130	Trasseringsgjeld	130	71	88
16	197	25	Leverandørgjeld	109	253	82
0	646	1.162	Gjeld verdipapirer	1.327	954	162
-	-	-	Egenkapitalinstrumenter	80	217	244
232	668	845	Annen gjeld	969	735	311
909	1.939	2.986	Sum annen gjeld	3.832	2.979	1.923

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern					
Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	31.3.18	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.17
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	41.062	3.597	2.840	-1.358	41.663
Verdijusteringer	75	-	-	-131	207
Påløpte renter	273	-	-	-51	324
Totalt	41.410	3.597	2.840	-1.541	42.194

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	31.3.18	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.17
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.708	-	-	6	1.701
Fondsobligasjonslån, nominell verdi*	450	-	-	-	450
Verdijusteringer	32	-	-	-9	40
Påløpte renter	6	-	-	-4	10
Totalt	2.195	-	-	-6	2.201

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskasseveksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. mars 2018:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	4	3.275	-	3.278
- Obligasjoner og sertifikater	2.485	16.312	-	18.797
- Egenkapitalinstrumenter	1.559	103	440	2.101
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.195	3.238
Finansielle eiendeler over totalresultat				
- Utlån	-	-	56.988	56.988
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	63	63
Sum eiendeler	4.048	19.732	60.685	84.465
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	9	2.961	-	2.970
- Egenkapitalinstrumenter	79	1	-	80
Sum forpliktelser	88	2.962	-	3.050

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. mars 17:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	10	4.691	-	4.701
- Obligasjoner og sertifikater	2.504	16.200	-	18.704
- Egenkapitalinstrumenter	1.079	-	537	1.616
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.717	3.760
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	60	60
Sum eiendeler	3.593	20.934	4.314	28.841
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	13	3.496	-	3.509
- Egenkapitalinstrumenter	213	3	-	217
Sum forpliktelser	226	3.500	-	3.726

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 17:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	16	4.334	-	4.351
- Obligasjoner og sertifikater	2.547	17.189	-	19.736
- Egenkapitalinstrumenter	1.339	-	419	1.759
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.236	3.278
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	66	66
Sum eiendeler	3.902	21.566	3.722	29.190
Forpliktelseser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelseser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	14	3.328	-	3.343
- Egenkapitalinstrumenter	239	4	-	244
Sum forpliktelseser	254	3.332	-	3.586

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. mars 18:

(mill. kr)	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over totalresultatet	Sum
Utgående balanse 31.12.17	419	3.236	-	66	3.722
Implementering IFRS 9	2	-	56.743	-2	56.743
Inngående balanse 1.1.18	422	3.236	56.743	64	60.464
Tilgang	22	366	4.598	-	4.986
Avhending	-8	-386	-4.353	-	-4.747
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-2	-	-2
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	4	-21	2	-1	-15
Utgående balanse 31.3.18	440	3.195	56.987	63	60.685

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. mars 17:

(mill. kr)	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.17	524	3.783	60	4.367
Tilgang	4	154	-	158
Avhending	-	-232	-	-232
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	9	12	-	21
Utgående balanse 31.3.17	537	3.717	60	4.314

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 17:

(mill. kr)	Egenkapital- instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.17	524	3.783	60	4.367
Tilgang	20	304	-	323
Avhending	-157	-849	-20	-1.026
Netto gevinst/tap på finansielle intrumenter	33	-2	27	57
Utgående balanse 31.12.17	419	3.236	66	3.722

Metode for verdsettelse

Verdsettelsesmetodene som benyttes er tilpasset til hvert finansielle instrument, og har som formål å benytte mest mulig av informasjonen som er tilgjengelig i markedet.

Metode for verdsettelse av finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 er beskrevet i det følgende:

Fastrenteutlån til kunder (nivå 3)

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestruer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. Ved beregning av sensitivitet, er diskonteringsfaktor økt med 10 punkter.

Utlån til virkelig verdi over totalresultatet (nivå 3)

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over totalresultat blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Dersom man dobler worst case scenarioets sannsynlighet i tapsmodellen, medfører det en reduksjon i virkelig verdi på 4 millioner kroner.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens eller sertifikatets karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdsettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenlignbare papirer.

Aksjer (nivå 3)

Aksjer som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste investeringer i unoterte aksjer. Disse omfatter blant annet 260 millioner kroner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer gjennom selskapet SpareBank 1 SMN Invest AS. Verdsettelsene er i all hovedsak basert på rapportering fra forvaltere av fondene, som benytter konstantstrømbaserte modeller eller multipler ved fastsettelse av virkelig verdi. Konsernet har ikke full tilgang til informasjon om alle elementene i disse verdsettelsene og har derfor ikke grunnlag for å fastsette alternative forutsetninger. Fastsettelse av virkelig verdi for aksjene i Polaris er basert på verdsettelse foretatt av SpareBank 1 Markets. Denne er foretatt basert på verdjustert EK.

Eierinteressen i Visa Norge FLI er vurdert å være en finansiell eiendel og klassifisert i kategorien tilgjengelig for salg. SpareBank 1 SMN har beregnet virkelig verdi på sin andel av Visa Norge FLI til 33,1 millioner. Sensitivitet på nivå 3 måling: Ettersom estimert verdi av Visa Norge er beregnet av foreningen har vi ikke tilgang til alle vesentlige input, men SpareBank 1 SMN har hensyntatt en likviditetsrabatt på aksjene i Visa Inc, på 20 prosent. Dersom denne hadde vært justert til 25 prosent, ville målingen av virkelig verdi blitt 3,5 millioner lavere.

Finansielle derivater (nivå 2)

Finansielle derivater i nivå 2 omfatter i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdsettelsen er basert på observerbare rentekurver. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. Derivater klassifisert i nivå 2 omfatter også aksjederivater knyttet til SpareBank 1 Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdsettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3 pr 31. mars 18:

(mill. kr)	Balansført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Fastrentelån	3.195	-8
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet *	440	-
Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	56.988	-4
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over totalresultatet	63	-4

* Som beskrevet over er ikke informasjon for å foreta alternative beregninger tilgjengelig

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler. Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike markeder, innlånskilder, løpetider og instrumenter samt ved bruk av langsiktige innlån. Det foreligger beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Disse hensyntar perioder med både bankspesifikke, systemmessige krisescenarier og en kombinasjon av disse. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån og OMF var 2,87 år ved utgangen av første kvartal 2018. Samlet LCR var 162 prosent ved utgangen av første kvartal og gjennomsnittlig samlet LCR var 148 prosent i kvartalet isolert. LCR i norske kroner var 130 prosent ved utgangen av kvartalet, i euro er det netto innbetaling.

Note 17 - Resultat per egenkapitalbevis

Egenkapitalbeviserens andel av resultatet er beregnet som resultat etter skatt fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret. Det foreligger ikke opsjonsavtaler knyttet til egenkapitalbevisene slik at utvannet resultatet er overensstemmende med resultat pr. egenkapitalbevis.

(mill. kr)	Januar - Mars 2018	Januar - Mars 2017
Grunnlag resultat som fordeles mellom EK-bevisiere og grunnfondskapital ¹⁾	447	352
Resultat til egenkapitalbevisiere, fordelt etter egenkapitalbevisbrøk ²⁾	286	225
Gjennomsnittlig antall utstedte egenkapitalbevis fratrukket egne bevis	129.344.188	129.560.205
Resultat per egenkapitalbevis	2,21	1,74

1) Korrigert resultat	Januar - Mars 2018	Januar - Mars 2017
Konsernets resultat i perioden	466	367
-ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat	-8	-6
- korrigert for renter på hybridkapital ført direkte mot EK	-11	-9
Korrigert resultat i perioden	447	352

2) Beregning av egenkapitalbevisbrøk (morbank)

(mill. kr)	31.3.18	31.3.17
Eierandelskapital	2.597	2.597
Utjevningsfond	5.079	4.487
Overkursfond	895	895
Fond for urealiserte gevinster	81	81
Annen egenkapital	-9	-
A. Sum egenkapitalbevisierens kapital	8.643	8.060
Grunnfondskapital	4.831	4.498
Fond for urealiserte gevinster	45	45
Annen egenkapital	-5	-
B. Sum grunnfondskapital	4.871	4.543
Avsetning gaver	-	-
Avsatt utbytte	-	-
Egenkapital ekskl. hybridkapital	13.514	12.603
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	63,95 %	63,95 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	63,95 %	63,95 %

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	1. kv 2018	4. kv 2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016	1. kv 2016
Renteinntekter	962	989	959	945	931	917	874	896	910
Rentekostnader	394	400	389	413	398	413	414	412	429
Netto renteinntekter	568	589	570	532	533	504	460	483	481
Provisjonsinntekter	339	372	360	349	308	300	326	331	295
Provisjonskostnader	36	49	46	38	35	35	34	36	28
Andre driftsinntekter	239	206	168	227	182	149	120	154	134
Netto provisjons- og andre inntekter	542	529	482	538	455	414	412	448	401
Utbytte	2	0	1	3	1	1	13	73	0
Netto resultat fra eierinteresser	79	147	126	94	71	74	103	127	119
Netto resultat fra finansielle instrumenter	99	108	108	35	66	153	157	71	53
Netto avk. på finansielle investeringer	180	256	235	131	138	228	274	271	172
Sum inntekter	1.290	1.374	1.287	1.202	1.126	1.146	1.145	1.203	1.054
Personalkostnader	403	362	357	362	345	251	294	318	295
Andre driftskostnader	241	255	225	236	227	231	210	209	194
Sum driftskostnader	645	618	582	598	571	482	504	528	489
Resultat før tap	645	756	705	604	555	664	641	675	565
Tap på utlån, garantier m.v.	48	78	88	86	89	99	130	118	170
Resultat før skatt	596	678	617	518	466	565	512	558	395
Skattekostnad	131	122	118	111	99	102	87	88	75
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	1	-4	-0	3	-0	7	-1	-1	-0
Periodens resultat	466	553	500	409	367	470	423	468	320

Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene

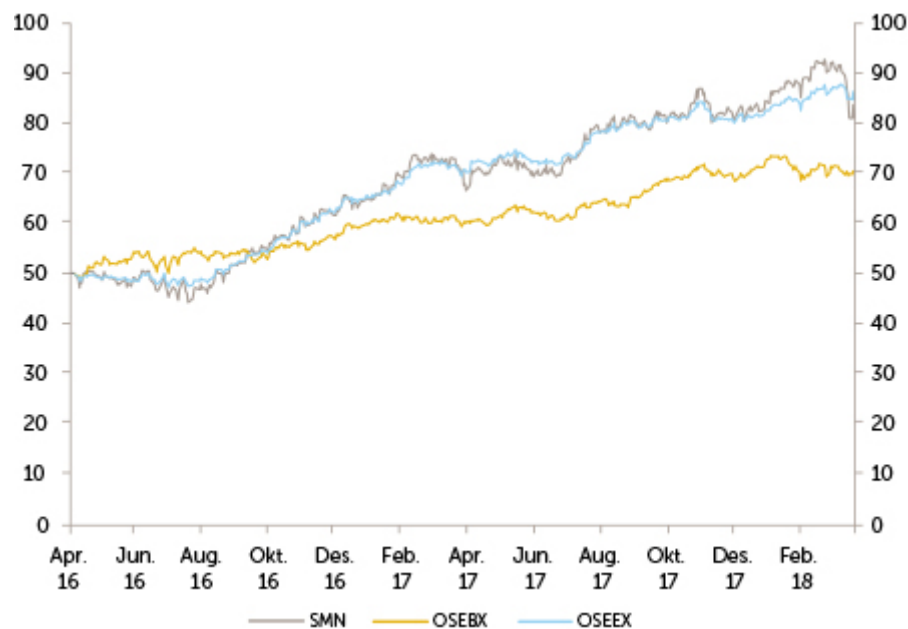
Konsern (mill. kr)	1. kv 2018	4. kv 2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016	1. kv 2016
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal ¹⁾	11,2%	13,4%	12,5%	10,5%	9,4%	12,2%	11,3%	12,9%	8,9%
Kostnadsprosent ¹⁾	50 %	45 %	45 %	50 %	51 %	42 %	44 %	44 %	46 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	113.174	112.071	110.695	107.358	104.117	102.325	99.569	97.790	95.331
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	151.065	148.784	147.146	143.800	140.038	137.535	134.462	132.583	129.520
Innskudd fra kunder	75.937	76.476	73.086	75.559	70.176	67.168	66.290	67.031	63.851
Forvaltningskapital	152.083	153.254	146.913	149.449	142.042	138.080	139.815	141.145	134.345
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	152.668	150.083	148.181	145.746	140.061	138.948	140.480	137.745	133.129
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd ¹⁾	7,9 %	8,2 %	9,4 %	8,5 %	8,1 %	8,0 %	6,6 %	6,5 %	5,4 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	8,2 %	13,9 %	10,3 %	12,7 %	9,9 %	4,8 %	4,2 %	1,3 %	5,4 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert ¹⁾	0,13 %	0,22 %	0,24 %	0,24 %	0,26 %	0,28 %	0,39 %	0,36 %	0,53 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ¹⁾	0,19 %	0,19 %	0,18 %	0,18 %	0,15 %	0,16 %	0,16 %	0,19 %	0,16 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ¹⁾	0,90 %	0,80 %	0,83 %	0,80 %	0,77 %	1,07 %	1,01 %	0,90 %	0,32 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekningsprosent	14,6 %	14,6 %	14,6 %	14,9 %	14,7 %	14,8 %	14,2 %	13,9 %	13,5 %
Kjernekapitalprosent	16,3 %	16,6 %	16,6 %	16,8 %	16,7 %	16,8 %	16,2 %	16,0 %	15,5 %
Kapitaldekningsprosent	18,2 %	18,6 %	19,0 %	19,0 %	18,9 %	19,2 %	18,7 %	18,5 %	18,0 %
Kjernekapital	15.697	15.707	15.718	15.526	15.149	14.956	14.646	14.455	14.131
Netto ansvarlig kapital	17.518	17.629	18.004	17.552	17.183	17.072	16.921	16.733	16.409
Likviditetsdekning (LCR)	162 %	164 %	124 %	160 %	136 %	129 %	138 %	149 %	110 %
Uvettet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,3 %	7,2 %	7,4 %	7,2 %	7,3 %	7,4 %	7,1 %	6,7 %	6,7 %
Egenkapitalbevis (EKB)									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	80,90	82,25	81,25	71,75	66,50	64,75	55,75	46,70	52,75
Antall utstedte bevis (i mill.) ¹⁾	129,38	129,38	129,40	129,54	129,48	129,64	129,66	129,47	129,47
Bokført egenkapital per EKB, i kr ¹⁾	76,53	78,81	79,18	75,40	72,31	73,35	74,71	71,53	68,38
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal ¹⁾	2,21	2,63	2,42	1,92	1,74	2,21	2,00	2,22	1,50
Pris / Resultat per EKB (annualisert) ¹⁾	9,16	7,81	8,40	9,32	9,58	7,32	6,97	5,26	8,81
Pris / Bokført egenkapital ¹⁾	1,06	1,04	1,03	0,95	0,92	0,88	0,75	0,65	0,77

1) Definert som alternative resultatmål, se vedlegg til kvartalsrapporten

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. april 2016 til 31. mars 2018

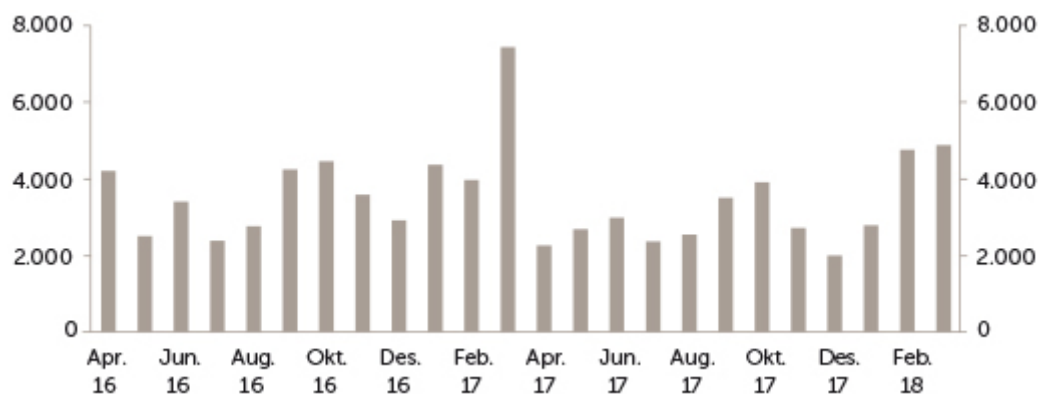

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. april 2016)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MING 1. april 2016)

Omsetningsstatistikk

1. april 2016 til 31. mars 2018

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
VPF Nordea Norge Verdi	6,422,299	4.95 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	4,347,180	3.35 %
Sparebankstiftelsen SMN	3,965,391	3.05 %
VPF Odin Norge	3,542,919	2.73 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	3,303,849	2.54 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	2,720,452	2.10 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	2,425,608	1.87 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	2,315,337	1.78 %
VPF Pareto Aksje Norge	2,281,288	1.76 %
VPF Alfred Berg Gambak	1,924,604	1.48 %
Pareto AS	1,821,202	1.40 %
Morgan Stanley And Co Intl plc	1,781,469	1.37 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. I	1,779,692	1.37 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1,722,083	1.33 %
Forsvarets Personellservice	1,717,046	1.32 %
MP Pensjon PK	1,568,771	1.21 %
VPF Nordea Kapital	1,438,701	1.11 %
JP Morgan Securities	1,366,608	1.05 %
VPF Storebrand Norge I	1,345,665	1.04 %
VPF Nordea Avkastning	1,289,111	0.99 %
Sum for de 20 største eiere	49,079,275	37.80 %
Øvrige eiere	80,757,168	62.20 %
Utstedte egenkapitalbevis	129,836,443	100.00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidligere sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at om lag halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at om lag halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Revisjonsberetning

Deloitte.

Deloitte AS
Dyre Hålses gate 1A
NO-7042 Trondheim
Norway
Tel: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

Til Styret i SpareBank 1 SMN

Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap for SpareBank 1 SMN 31. mars 2018

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for selskapsregnskapet og konsernregnskapet pr 31. mars 2018 for SpareBank 1 SMN samt tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for tremånedersperioden 1. januar til 31. mars, og av beskrivelsen av regnskapsprinsipper og andre noter. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av delårsregnskapet og at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med revisjonsstandarder fastsatt av Den norske Revisorforening, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet ikke gir et rettviseende bilde av foretakets økonomiske stilling per 31. mars 2018 og av resultatet og kontantstrømmene i tremånedersperioden 1. januar til 31. mars, i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU.

Trondheim 4. mai 2018
Deloitte AS

Mette Estenstad
statsautorisert revisor

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av
Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282